

Democratische oefenplaats

Kerdoel 18 De school geeft vorm aan de democratische oefenplaats.

18A De school stimuleert sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen.

Het gaat hierbij om:

- aanbieden van kennis en vaardigheden ten aanzien van basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de diverse samenleving, gericht op respectvolle omgang;
- stimuleren van sociale vaardigheden en kritische denkvaardigheden;
- stimuleren van respectvolle communicatie, offline en online;
- aanbieden van activiteiten die sociale cohesie en actief burgerschap stimuleren.

Samenleven in een democratische rechtsstaat

Kerdoel 19 De leerling leert over samenleven in een democratische rechtsstaat.

19A De leerling toont inzicht in het belang van basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van de betekenis van basiswaarden van de democratische rechtsstaat: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit;
- inzicht tonen in hoe de Grondwet, kinder- en mensenrechten en internationale verdragen basiswaarden van de democratische rechtsstaat mogelijk maken en beschermen;
- redeneren over hoe basiswaarden van de democratische rechtsstaat en vrijheden, zoals vastgelegd in de Grondwet, met elkaar op gespannen voet kunnen staan;
- ervaringen opdoen met het voeren van dialogen, omgaan met conflicten, gelijkwaardige behandeling en ethische oordeelsvorming;
- reflecteren op het belang van basiswaarden van de democratische rechtsstaat voor de samenleving en het eigen leven.

19B De leerling verkent en reflecteert op hoe die kan omgaan met diversiteit in de samenleving.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van aspecten van diversiteit: godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap en seksuele gerichtheid;
- reflecteren op de eigen identiteit in relatie tot aspecten van diversiteit;
- herkennen en benoemen van processen van stereotypering, discriminatie en uitsluiting;
- beargumenteren van het belang dat mensen elkaar gelijkwaardig behandelen;
- reflecteren op ervaringen met openstaan voor perspectieven en ervaringen van anderen, overeenkomsten en verschillen benoemen, oordeel uitstellen, omgaan met mogelijkheden en gedrag van anderen.

Vormgeven aan democratische en maatschappelijke betrokkenheid

Kerdoel 20 De leerling doet ervaringen op met democratische en maatschappelijke betrokkenheid.

20A De leerling verkent en reflecteert op mogelijkheden om democratisch te handelen.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van onderdelen van de democratische rechtsstaat: machtscheiding, onafhankelijke rechtspraak en hoe de Grondwet individuen en groepen beschermt;
- inzicht tonen in processen van inspraak en besluitvorming en welke regels en afspraken daarbij van belang zijn;
- ervaringen opdoen met het uitwisselen van standpunten, compromissen sluiten en omgaan met meerderheids- en minderheidsstandpunten;
- reflecteren op eigen ervaringen met inspraak en besluitvorming en met het besluitvormingsproces;
- inzicht tonen in de waarde van democratisch handelen in het eigen leven.

20B De leerling verkent en reflecteert op mogelijkheden om bij te dragen aan de samenleving.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven hoe burgers met taken, rollen, rechten en plichten bijdragen aan de samenleving;
- onderzoeken van de rol en de impact van maatschappelijke initiatieven, bewegingen en organisaties en de middelen die zij aanwenden om bij te dragen aan de samenleving of veranderingen in de samenleving teweeg te brengen;
- verkennen van actuele, maatschappelijke en duurzaamheidsvraagstukken;
- ervaringen opdoen met verantwoordelijkheid nemen voor en bijdragen aan het welzijn van anderen;
- reflecteren op mogelijkheden om vanuit eigen idealen of overtuigingen bij te dragen aan de samenleving, nu en in de toekomst.